

Sleutelfiguren in de strijd tegen armoede

Een Somalische alleenstaande vrouw met twee opgroeiende kinderen werd volledig overvallen door een korting op haar bijstandsuitkering.

Na tussenkomst van een advocaat is 6 maanden later de korting met terugwerkende kracht ongedaan gemaakt. Op de vraag, waarom de uitkering is gestopt, heeft zij nog niets gehoord. Korting op de uitkering is niet het juiste antwoord, als mensen in het ongewisse blijven en niet weten wat ze verkeerd hebben gedaan. De spelregels zijn bij onvoldoende beheersing van de taal en laaggeletterdheid niet voor iedereen even duidelijk.

Door de inzet van sleutelfiguren, waarop een organisatie draait, kunnen misverstanden worden voorkomen. Zij spreken de taal, kennen de cultuur en kunnen door het vertrouwen, dat zij genieten op huisbezoek gaan en zo achter de voordeur komen.

Strafkortingen

Het inzicht dat kortingen op de AOW en de bijstand het armoedebeleid ondergraaft begint te dagen. Een voorbeeld hiervan is dat de minister van Armoedebeleid op 3 mei in de krant heeft aangekondigd de maatregel om jaarlijks 2 % op de AOW te korten, heeft ingetrokken.

Wie geen of te weinig premie betaalt kan door een relatief kleine schuld levenslang op zijn AOW uitkering worden gekort.

Het gaat zelfs zo ver, dat in de loop der jaren meer belasting wordt ingehouden dan de oorspronkelijke premieschuld was, omdat tussentijds niet gecontroleerd wordt of de schuld inmiddels betaald is. Het verband met een schuld bij de belasting en de AOW-korting is, dat naast inkomstenbelasting ook een premie volksverzekeringen door de belastingdienst wordt ingehouden. Hieruit worden de sociale voorzieningen betaald, waaronder de AOW.

De korting treft vooral kwetsbare burgers.

Pak je Kans

Dichter bij huis houden gemeenten zich ook bezig met armoedebeleid.

In Amsterdam bekend onder de naam: "Pak je Kans".

In de brochure staat wie voor extra geld in aanmerking komt en welke regelingen er zijn. De volgende voorwaarden gelden hiervoor:

- een laag inkomen en weinig vermogen
- ingeschreven in Amsterdam of Weesp
- 18 jaar of ouder
- de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfstatus.

Niet iedereen is op de hoogte van "Pak je Kans" en daardoor blijft een deel van het geld ongebruikt liggen.

Om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen is een speciaal brigade onder de naam “Flying Squad” opgericht. Op aanvraag geeft een medewerker ervan voorlichting aan een groep belangstellenden in de buurtcentra. In de praktijk blijkt dat voor het bereiken van migranten een andere aanpak nodig is en aan de inzet van sleutelfiguren voor de culturele vertaalslag niet wordt gedacht .

Flying Squad

De Flying Squad geeft gratis voorlichting over de regelingen voor minima. Het is een onderdeel van de afdeling Werk, Participatie en Inkomen [WPI]. Deze dienst is bereikbaar via het stadsloket van de gemeente en helpt Amsterdammers met onvoldoende inkomen om zelfredzaam te worden. De WPI is meer gericht op het vinden van werk en een nuttige dagbesteding. Bij “Pak je Kans” en Flying Squad staan de financiële regelingen van het armoedebeleid meer centraal.

In de praktijk loopt Flying Squad tegen een drietal misverstanden aan:

- a. Het hebben van werk of een uitkering is geen belemmering om de extra's aan te vragen. Het gaat om een laag inkomen en weinig eigen vermogen. De regeling geldt ook voor ZZP'ers.
- b. De kostendelersnorm geldt niet voor Amsterdam. Gekeken wordt naar het inkomen van de aanvrager.
- c. In tegenstelling tot de belastingdienst wordt het geld als de financiële situatie is veranderd niet terug gevorderd. Wel stop gezet.

Amsterdam hanteert voor het in aanmerking komen voor de “extra's” een grens van 120 % boven de bijstandsnorm

Voor een alleenstaande gepensioneerde is dat een gedrag van 1455,69 per maand inclusief vakantiegeld en voor gehuwd of samenwonende met pensioen is dat 1971,05 inclusief vakantiegeld.

Mailadres.[flyingsquad.ink@amsterdam.nl]

De extra's voor AOW'ers met weinig geld

In deze folder staan de regelingen voor het [aanvullend] openbaar vervoer, OV-vergoeding voor mantelzorgers, de stadspas, gratis identiteitskaart en de collectieve zorgverzekering.

De Regeling Tegemoetkoming Meerkosten [RTM] is vooral bedoeld als een vergoeding van de extra kosten, die door chronisch ziek zijn worden gemaakt. Een medische keuring door de GGD is vereist.

De vergoeding is maximaal 91,25 per maand.

De formulieren liggen bij het stadsdeelkantoor of zijn via internet verkrijgbaar.

www.amsterdam.nl/pakjekans

Bellen kan ook op 020-2526000 of een afspraak maken bij het buurtteam in de wijk.

Stichting Prachtvrouw

Habiba Bouanan heeft de Stichting Prachtvrouw opgericht om vrouwen met een migratie achtergrond financieel weerbaarder te maken en in hun kracht te zetten. Haar stichting werkt samen met de Alliantie Samen Sterk met Werk, een samenwerkingsverband van vrouwenorganisaties over de hele stad, die vrouwen

meer kansen op de arbeidsmarkt wil bieden.

Zij vertelt over “een vergeten groep migranten ouderen”, die nu boven de zestig is en door de gemeente over het hoofd wordt gezien.

Het is de eerste generatie migrantenvrouwen, die nu op zichzelf zijn aangewezen.

De kinderen zijn de deur uit en de partner veelal overleden of vertrokken. Ze hebben voor zichzelf geen pensioen opgebouwd en de laaggeletterdheid is een barrière om aan de juiste informatie te komen of te begrijpen.

Op de vraag “wat kan de gemeente doen om deze onzichtbare en kwetsbare groep vrouwen beter te bereiken” is haar antwoord: maak meer gebruik van sleutelfiguren binnen een organisatie die ervaring en de expertise heeft op het gebied van vrijwillige schuldhulp. Zij spreken de taal en kunnen een brug slaan tussen een vrijwillige of professionele hulporganisatie. Zij noemt als voorbeeld dat een verwijzing naar het buurtteam soms teleurstellend verloopt. Het gaat aan de telefoon al fout door de moeite met de Nederlandse taal en onduidelijkheid over de hulpvraag. Als mogelijke oplossingen ziet zij het afleggen van huisbezoeken en meer persoonlijke begeleiding. Iemand even over de drempel helpen bij het eerste contact. Een huisbezoek geeft meer informatie over wat zich achter de voordeur afspeelt.

Haar ervaring met “Pak je Kans” is dat de tekst te ingewikkeld is en de informatie te uitgebreid om in een keer over het voetlicht te brengen. Als eerst de tekst met sleutelfiguren wordt besproken en in kleine informatieblokken wordt opgesplitst is het beter te begrijpen.

De” LOT” aanpak van Prachtvrouw

Om de juiste groepen te bereiken en maatwerk te leveren noemt Habiba “LOT” als ezelsbruggetje: -Laagdrempelig, -Om de hoek, -Toegankelijk.

-Laagdrempelig door gebruik te maken van ontmoetingsruimten in de buurt met een open inloop, waar sleutelfiguren de helpende hand kunnen bieden.

- Om de hoek: op bekend terrein, bereikbaar en in een vertrouwde omgeving.

-Toegankelijk: door regelingen beter uit te leggen en meer duidelijkheid te bieden, waar de informatie te vinden is, b.v. bij buurtteams, buurthuizen, of andere plekken waar buurtbewoners komen en waar hulp te vinden is bij digitale problemen.

Ook andere media, zoals de TV met reclame spotjes, internet of de sociale

media kunnen een brug slaan.

Met LOT in het achterhoofd, de inzet van sleutelfiguren en het doen van huisbezoeken is de kans kleiner dat er geld op de plank blijft liggen.

Reageren?

Annette Wiese: wiesegca@gmail.com

Els Nicolas: enicolas@xs4all.nl

Tunny Jongejan: t.jongejanmaat@chello.nl